

ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และผลการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

สิริกร ขาวบุญมาศิริ พย.ม.¹

กชกร เพ็ญชัยย ปร.ด.²

ชนกมณ สีสรี ปร.ด.³

(วันรับบทความ : 16 มีนาคม พ.ศ.2568/ วันแก้ไขบทความ: 5 สิงหาคม พ.ศ.2568/ วันตอบรับบทความ: 13 สิงหาคม พ.ศ.2568)

บทคัดย่อ

นักเรียนมัธยมศึกษาเป็นกลุ่มคนที่เสี่ยงต่อการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด ทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างในโลกความจริงลดลง ความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนลดลง การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ของการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและผลการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญศึกษาของจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 123 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บข้อมูลในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2567 ถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปและผลการเรียนแบบสอบถามการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ และแบบสอบถามการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งแบบสอบถามทั้งสองส่วนมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และ 0.93 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับปานกลาง ในขณะที่ผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางลบกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในระดับสูงมาก ($r = -0.849$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ แต่ทั้งการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน การติดสื่อออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนระดับอำเภอ และโรงเรียนระดับจังหวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ดังนั้น ครูจึงควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนมากขึ้น กำกับดูแลไม่ให้นักเรียนใช้สื่อออนไลน์มากเกินไป ซึ่งอาจจะเกิดผลเสียต่อสุขภาพกายและจิตใจของเด็กนักเรียนพยาบาลควรหาวิธีหรือกิจกรรมที่สร้างความตระหนักให้แก่เด็กและเยาวชนถึงการใช้อินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับคนในครอบครัวและบุคคลรอบข้าง

คำสำคัญ: การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ผลการเรียน นักเรียนมัธยมศึกษา

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพยาบาลจิตเวช สำนักรักษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

²หน้าสาขาวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น สำนักรักษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หน้าสาขาวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน สำนักรักษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

²ผู้ประพันธ์บรรณกิจ Email: kodchakon@sut.ac.th Tel: 089-8456155

Social Media Addiction, Social Interaction, and Academic Performance Among Secondary School Students in Nakhon Ratchasima Province

Sirikon Khaobunmasiri M.N.S.¹

Kodchakon Piasai Ph.D.²

Thanakamon Leesi Ph.D.³

(Received Date: March 16, 2025, Revised Date: August 5, 2025, Accepted Date: August 13, 2025)

Abstract

Currently, adolescents who are secondary school students are the group most vulnerable to social media addiction, which reduces face-to-face interactions and lowers interest in academic activities. This descriptive research aimed to examine the correlations between social media addiction, social interaction, and academic performance among secondary school students in the elementary education system of Nakhon Ratchasima province. The participants consisted of 123 secondary school students in grades 7 to 12 who were selected through purposive sampling. Data were collected from December 2024 to February 2025. The research instruments included: the Social-Media Addiction Screening Scale and 2) The Social Interaction Questionnaire, both of which had a content validity index of 1.00 and reliabilities of 0.91 and 0.93, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, as well as inferential statistics through Pearson's product moment correlation coefficients and one-way ANOVAs.

The results of this study found that the participants had moderate levels of social media addiction and social interaction, while their academic performance was at a very high level. Social media addiction was found to be strongly and negatively correlated with social interaction ($r = -0.849, p < .001$), but neither social media addiction nor social interaction showed a significant relationship with academic performance. Levels of social media addiction varied significantly among students who were attending opportunity expansion schools, district-level schools, and provincial-level schools ($p < .05$). These findings suggest that teachers should implement activities that promote peer interaction in the classroom and monitor students' social media use to prevent adverse effects on their physical and mental health. Additionally, nurses should develop strategies or activities to raise awareness among children and adolescents about appropriate social media use, thereby preventing negative impacts on social interaction with family members and peers.

Keywords: social media addiction, social interaction, academic performance, secondary school students

---

¹Instructor of Psychiatric Nursing, Institute of Nursing, Suranaree University of Technology

²Head of School of Pediatric and Adolescent Nursing, Suranaree University of Technology

³Assistant Professor, Head of School of Community Health Nursing, Suranaree University of Technology

²Corresponding author, Email: kodchakon@sut.ac.th Tel: 089-8456155

บทนำ

อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์เริ่มมีการใช้ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1997 และได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตในปัจจุบันการใช้สื่อสังคมออนไลน์กลายเป็นวิถีชีวิตปกติของคนทุกเพศทุกวัย มีผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ทั่วโลกโดยเฉพาะบุคคลที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป ประมาณ 4.48 พันล้านคน¹ โดยกลุ่มของผู้ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์มากที่สุดคือวัยรุ่น² ซึ่งเด็กวัยรุ่นร้อยละ 92 เข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ทุกวัน³ โดยเด็กวัยรุ่นมีจำนวนชั่วโมงการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์เฉลี่ยมากกว่า 12 ชั่วโมง/วัน⁴ และเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่คิดว่าตนเองติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับปานกลาง⁵⁻⁷ นอกจากนี้นักเรียนและนักศึกษาของประเทศในเอเชียยังมีอัตราการติดสื่อสังคมออนไลน์สูงที่สุด⁸ ซึ่งผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากๆ มีผลต่อสมองและทำให้เกิดการเสพติดได้ การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเป็นเวลานาน จะมีผลกระทบด้านเคมีในสมอง คือ โดพามีน (Dopamine) ซึ่งการใช้งานสื่อออนไลน์ซ้ำ ๆ จะสร้างวงจรประสาทแบบเดียวกับการใช้ยาเสพติดที่ส่งผลต่อร่างกายและจิตใจ โดยสมองจะหลั่งโดพามีน (Dopamine) ซึ่งเป็นสารแห่งความสุข ทำให้สมองเหมือนได้รับรางวัล การได้รับการชื่นชมจากคนในสังคมออนไลน์ (Like) หรือความสนใจจากบุคคลอื่นที่มาแสดงความคิดเห็น (Comments) ต่อสื่อสังคมออนไลน์ที่บุคคลนั้นโพสต์ ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกพึงพอใจ และสมองหลั่งโดพามีนปริมาณจึงทำให้รู้สึกมีความสุขเสพติดความสุขนั้น^{9,10} นอกจากผลต่อสมองแล้ว สาเหตุของการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ในเด็กและวัยรุ่น มักมาจากความรู้สึกเหงา ความเหงา ความรู้สึกเบื่อหน่าย ความเครียด อารมณ์ซึมเศร้าหรือความวิตกกังวล ความซื่อๆ ทำให้เด็กใช้การติดต่อดสื่อสารในโลกของความจริงน้อยลงแต่หมกมุ่นอยู่กับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ ในโลกเสมือนจริงมากขึ้น ซึ่งเป็นการหนีจากคนรอบข้างและปัญหาในโลกความจริง หลีกเลี่ยงความรู้สึกไม่สบายใจที่เข้ามาในชีวิตของเด็ก³ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเด็กนักเรียนส่วนใหญ่จะใช้สำหรับการติดต่อดสื่อสาร ทั้งการโทรผ่านเสียง การส่งข้อความ (Chat) และการวิดีโอคอล นอกจากการใช้สื่อออนไลน์จะเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลแล้วยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการใช้ติดต่อทางอื่น ๆ และที่สำคัญการใช้สื่อออนไลน์เพื่อความบันเทิงผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Instagram Facebook TikTok ยังทำให้เด็กมีความอิสระของการแสดงออกในตัวตนของตัวเองได้ปลดปล่อยความชอบส่วนตัว นำเสนอไลฟ์สไตล์ (Life-style) หรือความต้องการสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ข้อมูลของตนเอง นอกจากนี้สื่อออนไลน์ยังถูกใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ แต่สำหรับเด็กนักเรียนซึ่งเป็นวัยที่ยังไม่สามารถควบคุมการใช้สื่อออนไลน์ได้ด้วยตนเอง หรือขาดความยับยั้งชั่งใจในการใช้สื่อออนไลน์อย่างเหมาะสม จึงทำให้เกิดการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ อาการที่แสดงให้เห็นว่าเด็กนักเรียนเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ คือ การใช้เวลากับสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าปกติ ใช้เวลาทั้งคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ วางแผนที่จะใช้และเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่าปกติ การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้ลืมปัญหาส่วนตัวในโลกของความจริง การพยายามลดการใช้สื่อสังคมออนไลน์แต่ไม่สำเร็จ หรือมีอาการผิดปกติ เช่น กระสับกระส่ายหากไม่สามารถเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ หรือได้รับผลกระทบในทางที่ไม่ดีต่อการเรียนหรือการทำงาน⁹

ผลของการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กระทบต่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กนักเรียน ซึ่งปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทั้งด้วยคำพูด การกระทำ การสัมผัส รวมไปถึงการแสดงออกทางสีหน้าเพื่อสื่อสารซึ่งกันและกัน¹¹ ปัจจุบันเด็กนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ผ่านสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลายเพื่อลดช่องว่างของระยะทางและเวลา รวมถึงเป็นการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งเด็กนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มวัยรุ่นมีการเปิดรับเทคโนโลยีใหม่อยู่เสมอ จนทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและความสัมพันธ์กับผู้คนรอบข้างลดลง¹²

เด็กนักเรียนมัธยมศึกษา คือบุคคลที่มีอายุระหว่าง 13-18 ปี¹³ ซึ่งเป็นกลุ่มที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 การศึกษาของไทยแบ่งระดับการศึกษาเป็นระดับประถมศึกษาขยายถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือที่เรียกว่าโรงเรียนขยายโอกาส ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจะเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ (โรงเรียนระดับจังหวัด) และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง (โรงเรียนระดับอำเภอ) ซึ่งโรงเรียนทั้ง 3 ระดับนี้มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันที่แตกต่างกัน¹⁴

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ในเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งในและต่างประเทศพบว่า การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพต่าง ๆ เช่น การใช้เวลากับสื่อสังคมออนไลน์ที่มากเกินไปส่งผลให้คุณภาพการนอนหลับลดลง^{15,16} หรือผลการศึกษาศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นหญิงในประเทศตุรกีมีความสัมพันธ์ทางลบกับกิจกรรมทางกายที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางความคิด⁵ ด้านสัมพันธ์ภาพกับบุคคลในครอบครัว การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์จะทำให้เด็กวัยรุ่นมีปฏิสัมพันธ์กับบิดามารดาลดลง¹⁷ ในประเทศปากีสถานมีการศึกษาศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กวัยรุ่น พบว่า การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ที่สูงขึ้นมีผลให้ระดับความผาสุกของเด็กวัยรุ่นลดลง¹⁸ นอกจากนี้มีการศึกษาความสัมพันธ์ของการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ต่อปัญหาสุขภาพจิต พบว่า การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกลดต่ำของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษา¹⁹ แต่การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ทำให้ความมั่นใจในตนเองของเด็กลดลง²⁰ ซึ่งในประเทศไทยมีการศึกษาศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในอำเภอหนึ่งของภาคใต้ พบว่า เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนมีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์คือภาวะซึมเศร้า และการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลให้คุณภาพการนอนหลับลดลง นอกจากนี้การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ยังมีความสัมพันธ์ทางลบกับความมั่นใจในตนเองของเด็กนักเรียนอีกด้วย²¹ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเปรียบเทียบการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของไทยและญี่ปุ่นพบว่า เด็กวัยรุ่นนักเรียนไทยเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าเด็กนักเรียนญี่ปุ่น เนื่องจากบิดามารดาของเด็กญี่ปุ่นจำกัดการใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) มากกว่าบิดามารดาไทย²² แต่หากเปรียบเทียบการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและนักศึกษามหาวิทยาลัยจะพบว่า เด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มากกว่านักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย²³

ส่วนการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กับผลการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศอินเดีย พบว่า การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลการเรียนระดับต่ำ คล้ายกันกับผลการศึกษาศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาตรีของประเทศตุรกี ที่พบว่า การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำกับผลการเรียน²⁴ การศึกษาในประเทศไทยพบว่าการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี²⁵ จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมดนี้ พบว่า ยังไม่มีการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและผลการเรียนของเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นเยาวชนที่มีปัญหาด้านการติดสื่อสังคมออนไลน์ และมีลักษณะครอบครัวที่แตกต่างจากเยาวชนภาคอื่น ๆ คือ ร้อยละ 25 ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา หรืออยู่บ้านคนเดียวหลังเลิกเรียน รวมถึงการขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว²⁶ นอกจากนี้ เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น โรงเรียนประจำจังหวัดที่มีเป็นสังคมเมือง โรงเรียนประจำอำเภอที่มีลักษณะสังคมกึ่งเมือง และโรงเรียนขยายโอกาสที่มีลักษณะของสังคมชนบท จะมีความแตกต่างกันในการติดสื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและผลการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาระหว่างในโรงเรียนต่างระดับ
3. เพื่อศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการติดสื่อสังคมออนไลน์กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและผลการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด นครราชสีมา

คำถามการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา มีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับใด
2. นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ที่อยู่ในโรงเรียนต่างระดับกัน มีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกันหรือไม่
3. การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและผลการเรียนหรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่มีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับสูง
2. นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่อยู่ในโรงเรียนระดับต่างกันมีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน
3. การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมามีความสัมพันธ์ทางลบกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและผลการเรียนระดับสูง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แนวคิดการเสพติดและทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งการเสพติดเป็นความผิดปกติทางจิต มีลักษณะเฉพาะ คือ มีพฤติกรรมแสวงหาและพยายามที่จะเสพสิ่งเหล่านั้นอย่างผิดปกติ จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้²⁷ ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social interaction) หมายถึงการกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก คำพูด การกระทำต่าง ๆ ระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป¹¹ ซึ่งการวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาที่ศึกษาในโรงเรียนต่างระดับกัน 3 ระดับ ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอ และโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับจังหวัด โรงเรียนทั้ง 3 ระดับมีกฎระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์ หรืออุปกรณ์ที่สามารถเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่อการใช้หรือการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ในนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสังคมออนไลน์อย่างสะดวกรวดเร็ว จะทำให้เด็กใช้เวลาในโลกอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ไม่ว่าจะทำกิจกรรมใด ๆ ในโลกความจริง หากไม่สามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ หรือไม่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ จะทำให้รู้สึกหงุดหงิด กระวนกระวายใจ ซึ่งการกระทำพฤติกรรมเหล่านี้ซ้ำ ๆ โดยไม่สามารถหยุดพฤติกรรมนั้นได้ ถือเป็นอาการเสพติด²⁸ การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ยังส่งผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้เสพ ทำให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมและบุคคลรอบข้างลดลงจากการถูกดึงดูดความสนใจไปสู่สื่อสังคมออนไลน์^{29,30} ทำให้เด็กที่ติดสื่อสังคมออนไลน์มีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างสนใจการเรียนลดลงจึงทำให้ผลการเรียนลดลงด้วย ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและผลการเรียนของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดของรัฐบาล 3 ระดับ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาส นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอ และโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับจังหวัด ระดับละ 1 โรงเรียน เก็บข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงบรรยายเพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและผลการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษา ที่อยู่ในระบบการศึกษาสายสามัญศึกษาของรัฐ ในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดนครราชสีมา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นเด็กนักเรียน ที่กำลังศึกษาในระบบการศึกษาสายสามัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 โรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยโรงเรียน 3 ระดับ ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาส (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) โรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำอำเภอ และโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับจังหวัด โดยเลือกสุ่มโรงเรียนประจำจังหวัด โรงเรียนระดับอำเภอ และโรงเรียน ขยายโอกาส ระดับละ 1 โรงเรียน คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมการคำนวณขนาดตัวอย่างอย่างง่ายของ Yamane³¹ โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ α เท่ากับ .05 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้จำนวนตัวอย่าง 120 ราย แต่การส่งแบบสอบถามให้อาสาสมัครตอบแบบออนไลน์ทำให้ได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 123 ราย ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่าง โดยการสแกนคิวอาร์โค้ด (QR Code) และลิงก์ยูอาร์แอล (Link URL) ของการตอบแบบสอบถามให้กับครูที่ได้รับมอบหมาย และครูส่งให้กับนักเรียนในระหว่างการทำกิจกรรมของโรงเรียนพร้อมกันทุกระดับชั้น เมื่อกลุ่มตัวอย่างสแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าตอบ แบบสอบถาม จะมีคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยและเอกสารแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง เลือกก่อน หากกลุ่มตัวอย่างเลือกยินยอมให้ข้อมูลจึงจะสามารถเข้าสู่การตอบแบบสอบถามได้

โดยมีเกณฑ์คัดเข้า (Inclusion criteria) ดังนี้ 1) เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีอายุ 13 – 18 ปีบริบูรณ์ 2) อยู่ในระบบ การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประเภทสามัญศึกษา ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาส (เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) โรงเรียนประจำอำเภอและโรงเรียนประจำจังหวัด (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6) 3) มีเครื่องมือสื่อสารออนไลน์ที่สามารถให้ ข้อมูลได้ 4) ยินดีเข้าร่วมการวิจัย เกณฑ์คัดออก (Exclusion criteria) คือ ตอบแบบสอบถามในส่วนสำคัญไม่ครบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านกูเกิ้ลฟอร์ม (Google Form) ประกอบด้วย 1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ระดับโรงเรียน อายุ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average Index: GPAX) อุปกรณ์ที่ใช้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยเฉลี่ยต่อวัน ชนิดของสื่อสังคม ออนไลน์ที่ใช้มากที่สุด วัตถุประสงค์หลักในการใช้สื่อออนไลน์ การรับรู้ผลกระทบของการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ต่อการเรียน และ ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในโรงเรียน 2) แบบสอบถามการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Addiction Screening Scale: S-MASS) ซึ่งได้รับอนุญาตจากศาสตราจารย์ นายแพทย์ชาญวิทย์ พรนภดลที่เป็นผู้พัฒนาแบบประเมินนี้ โดย S-MASS เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) จำนวน 16 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่ใช่เลย (0 คะแนน), ไม่น่าใช่ (1 คะแนน) น่าจะใช่ (2 คะแนน) และใช่เลย (3 คะแนน) คะแนนรวมการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีค่าตั้งแต่ 0-48 คะแนนโดยการแปลผลระดับของการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ ดังนี้ เสี่ยงต่อการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ต่ำ (คะแนน 0 – 15) เสี่ยงต่อการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ปานกลาง (คะแนน 16 – 30) และเสี่ยงต่อการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์สูง (คะแนน 31 – 48) และ 3) แบบสอบถามการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction Questionnaire: SIQ) ของ Rahma Dewi และ คณะจากงานวิจัยของ กษกร เพี้ยชัยและคณะ²⁵ จำนวน 23 ข้อ แบ่งออกเป็น 6 มิติ ได้แก่ มิติของการสร้างสภาพแวดล้อมของการมี ปฏิสัมพันธ์ (3 ข้อ), มิติของการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ (4 ข้อ), มิติของการมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ (4 ข้อ), มิติของการดำรงอยู่ของ ภาวะผู้นำ (4 ข้อ) โดยมีคำถามทางลบจำนวน 1 ข้อ, มิติของการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย (3 ข้อ) โดยมีคำถามทางลบ จำนวน 2 ข้อ และมิติของความเห็นอกเห็นใจ (5 ข้อ) คะแนนการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีค่าตั้งแต่ 23-92 คะแนน โดยการแปลผล การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

กรณีเป็นคำถามทางบวก

4 คะแนน หมายถึง	ปฏิบัติสม่ำเสมอ/เกือบทุกครั้ง
3 คะแนน หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2 คะแนน หมายถึง	ปฏิบัติเป็นครั้งคราว
1 คะแนน หมายถึง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง

กรณีเป็นคำถามทางลบ

1 คะแนน หมายถึง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
2 คะแนน หมายถึง	ปฏิบัติเป็นครั้งคราว
3 คะแนน หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
4 คะแนน หมายถึง	ปฏิบัติสม่ำเสมอ/เกือบทุกครั้ง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วยส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและผลการเรียน ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการเสถียรของข้อมูลออนไลน์ และส่วนที่ 3 แบบสอบถามการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมดได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์พยาบาลสาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชจำนวน 2 ท่าน และจิตแพทย์ 1 ท่าน โดยได้ค่า Content Validity Index ของแบบสอบถามทั้งหมด เท่ากับ 1.00 นอกจากนี้ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดลองใช้กับอาสาสมัครที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 รายและหาค่า Cronbach's alpha Coefficient ของแบบสอบถามได้ค่าอัลฟา (α) เท่ากับ 0.91 และ 0.93 ตามลำดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่โครงการวิจัยผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 3 ระดับ โดยมีเอกสาร คือ หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ QR code สำหรับตอบแบบสอบถามออนไลน์ทาง Google Form 2) อาสาสมัครจะได้รับคำชี้แจงเกี่ยวกับโครงการวิจัยและเอกสารแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการวิจัยแก่อาสาสมัคร 3) เมื่ออาสาสมัครอ่านคำชี้แจงการวิจัยและยินดียินยอมเข้าร่วมการวิจัยแล้ว อาสาสมัครจะต้องกดยืนยันเพื่อเข้าตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะถือว่าเป็นการยินยอมโดยการปฏิบัติ 4) ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการวิจัยจาก Google Form จนครบตามที่คำนวณขนาดตัวอย่างไว้ แต่เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลออนไลน์ทำให้ควบคุมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามได้ยาก จึงมีอาสาสมัครเข้าตอบแบบสอบถามเกินจำนวนที่คำนวณขนาดตัวอย่างไว้ ดังนั้นจึงมีอาสาสมัครที่เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้นจำนวน 123 ราย

จริยธรรมการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เลขที่รับรอง COE No. 171/2567 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 จากนั้นผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนพร้อมกับโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์และลิงก์ (Link) สำหรับตอบคำถามในกูเกิ้ลฟอร์ม (Google form) ไปด้วย ซึ่งจะมีคำชี้แจงโครงการวิจัยให้อาสาสมัครทราบก่อน หากอาสาสมัครยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยจะมีกล่องให้เลือก “ยินดียินยอมเข้าร่วมการวิจัย” จึงจะสามารถเข้าไปตอบแบบสอบถามได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูลหลังจากที่ได้รับอนุมัติให้จากผู้อำนวยการโรงเรียนแล้ว นอกจากนี้อาสาสมัครยังสามารถถอนตัวออกจากกรวิจัยโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมถูกเก็บรักษาเป็นความลับอย่างเคร่งครัด ในระบบคอมพิวเตอร์ มีการใส่รหัสที่คาดเดาได้ยาก โดยมีเพียงคณะผู้วิจัยเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ ทั้งนี้งานวิจัยนี้นำเสนอข้อมูลในลักษณะภาพรวมและไม่ระบุเจาะจงถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมการวิจัยแต่อย่างใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์และผลการเรียน ด้วยสถิติ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient และเปรียบเทียบระดับการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนแต่ละระดับด้วยสถิติ One-way ANOVA โดยก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติโดยเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ One-way ANOVA

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คน ส่วนใหญ่ศึกษาในโรงเรียนระดับจังหวัดร้อยละ 48.78 เพศหญิง ร้อยละ 60.98 อายุเฉลี่ย 15.60 ปี (S.D.=1.24) กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 38.21 ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) เฉลี่ย 3.54 (S.D.=0.48) อุปกรณ์ที่ใช้สื่อออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้ Smartphone ร้อยละ 97.56 จุดประสงค์หลักในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อความบันเทิง ร้อยละ 95.12 ระยะเวลาที่ใช้สื่อต่อวันเฉลี่ย 6.97 ชั่วโมง (S.D.=3.62) โดยสื่อที่ใช้มากที่สุดคือ TikTok ร้อยละ 91.87 การรับรู้ผลกระทบของการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ต่อการเรียนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการติดสื่อสังคมออนไลน์ไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียน ร้อยละ 54.47 และความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของโรงเรียน เช่น บำเพ็ญประโยชน์ ต่าง ๆ ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรม 1 – 2 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 33.33 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n = 123)

ตัวแปร		n	Percent	Mean	S.D.
โรงเรียน	โรงเรียนขยายโอกาส	28	22.76		
	โรงเรียนระดับอำเภอ	35	28.46		
	โรงเรียนระดับจังหวัด	60	48.78		
เพศ	ชาย	32	26.02		
	หญิง	75	60.98		
	LGBTQ+	15	12.20		
อายุ	ตั้งแต่ 13 – 18 ปี			15.60	1.24
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 1	9	7.32		
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	6	4.88		
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	23	18.70		
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	47	38.21		
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	34	27.64		
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	4	3.25		
เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX)	ตั้งแต่ 2.04 – 4.00			3.54	0.48
ระยะเวลาในการใช้สื่อ/วัน (ชั่วโมง)	ตั้งแต่ 3 – 20 ชั่วโมง			6.97	3.62

ตัวแปร		n	Percent	Mean	S.D.
สื่อที่ใช้มาก 5 อันดับแรก (ตอบได้มากกว่า 1 สื่อ)	TikTok	113	91.87		
	Instagram	109	88.62		
	YouTube	97	78.86		
	Messenger	80	65.04		
	Facebook	69	56.10		
การรับรู้ผลกระทบของการติด	ส่งผลดีต่อการเรียน	49	39.84		
สื่อสังคมออนไลน์ต่อการเรียน	ไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียน	67	54.47		
	ส่งผลเสียต่อการเรียน	7	5.69		
ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม ในโรงเรียน	เข้าร่วมกิจกรรม < 1 ครั้ง/เดือน	2	1.63		
	เข้าร่วมกิจกรรม 1-2 ครั้ง/เดือน	41	33.33		
	เข้าร่วมกิจกรรม 3-4 ครั้ง/เดือน	40	32.52		
	เข้าร่วมกิจกรรม > 4 ครั้ง/เดือน	40	32.52		

ผลการศึกษาในส่วนของการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ (social media addiction: SMA) การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction: SI) และผลการเรียน (Grade point average index: GPAX) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ตั้งแต่ 5 – 45 คะแนน ค่าเฉลี่ยคะแนนการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์เท่ากับ 23.65 (S.D. = 7.48) คะแนนปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอยู่ระหว่าง 24 – 92 คะแนน เฉลี่ยเท่ากับ 71.78 (S.D.=9.07) และผลการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.04 – 4.00 โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 (S.D. = 0.48) ส่วนระดับการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับเสี่ยงต่อการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับต่ำ เสี่ยงปานกลาง และเสี่ยงสูง ร้อยละ 14.63, 65.04, และ 20.33 ตามลำดับ

เปรียบเทียบการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างกลุ่มที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ และโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัด พบว่า เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 กลุ่มนี้มีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกัน $F(2, 120) = 10.25$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับของโรงเรียนที่ศึกษา

ระดับของโรงเรียน	Mean	S.D.	df	F	p-value
โรงเรียนขยายโอกาส	23.46	5.97	2	10.25	< .001
โรงเรียนระดับอำเภอ	27.94	6.63			
โรงเรียนระดับจังหวัด	21.23	7.57			

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างภายหลัง (Post-hoc test) พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส (Mean = 23.46, S.D. = 5.97) มีแตกต่างกับค่าเฉลี่ยคะแนนการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับอำเภอ (Mean = 27.94, S.D. = 6.63) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และค่าเฉลี่ยคะแนนการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับอำเภอแตกต่างกับค่าเฉลี่ยคะแนนการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับจังหวัด (Mean = 21.23, S.D. = 7.57) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ แต่การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสไม่แตกต่างกับเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับจังหวัดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนระดับอำเภอ และโรงเรียนระดับจังหวัด

ระดับของโรงเรียน	Mean difference	Std. Error	Sig.
ร.ร.ขยายโอกาส			
ร.ร.ระดับอำเภอ	-4.479*	1.768	.013
ร.ร.ระดับจังหวัด	2.231	1.596	.165
ร.ร.ระดับอำเภอ			
ร.ร.ขยายโอกาส	4.479*	1.768	.013
ร.ร.ระดับจังหวัด	6.710***	1.483	.000
ร.ร.ระดับจังหวัด			
ร.ร.ขยายโอกาส	-2.231	1.596	.165
ร.ร.ระดับอำเภอ	-6.710***	1.483	.000

หมายเหตุ * $p < .05$ *** $p < .001$

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางลบกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับสูงมาก ($r = -.849$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p = .000$ แต่การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนเฉลี่ยของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ (SMA) กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (SI) และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา (n=123)

ตัวแปร	SMA	SI	GPAX
การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ (SMA)	1		
ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (SI)	-0.849*	1	
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX)	-0.105	0.111	1

*หมายเหตุ $p < .001$

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนจากโรงเรียนระดับจังหวัด ร้อยละ 48.78 อาจเป็นเพราะเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับจังหวัดมีโทรศัพท์ Smartphone หรือ iPad มากกว่าเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนระดับอื่น ๆ ซึ่งการศึกษานี้เก็บข้อมูลผ่าน Google Form ส่วนใหญ่เพศหญิง ร้อยละ 60.98 อายุตั้งแต่ 13 ถึง 18 ปี อายุเฉลี่ย 15.60 ปี เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เกือบเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.04 – 4.00 เฉลี่ย 3.54 ซึ่งเป็นผลการเรียนเฉลี่ยในระดับดีมาก ระยะเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เฉลี่ยต่อเท่ากับ 6.97 ชั่วโมง/วัน แตกต่างกับระยะเวลาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในนักเรียนมัธยมปลายในเทศบาลนครหาดใหญ่ที่พบว่านักเรียนมัธยมปลายใช้สื่อสังคมออนไลน์เฉลี่ย 8.38 ชั่วโมง/วัน²¹ อาจเป็นเพราะการศึกษานี้เก็บข้อมูลในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้นักเรียนต้องเรียนและทำงานกลุ่มแบบออนไลน์ จึงมีระยะเวลาการใช้สื่อสังคมออนไลน์สูงกว่าการวิจัยครั้งนี้ที่เก็บข้อมูลระหว่างปลายปี พ.ศ. 2567 ถึงต้นปี พ.ศ. 2568 ที่การระบาดของโรคสิ้นสุดลง และมีการเรียนการสอนแบบในชั้นเรียนเต็มรูปแบบ และการศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในประเทศตุรกีพบว่าเด็กวัยรุ่นใช้สื่อออนไลน์สูงที่สุด 1-3 ชั่วโมง/วัน³² แต่ระยะเวลาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ใกล้เคียงกับการศึกษาในนักเรียนมัธยมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่นักเรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์เฉลี่ยวันละ 6 – 9 ชั่วโมง/วัน²⁹ สื่อสังคมออนไลน์ที่เด็กวัยรุ่นใช้มากที่สุด คือ

TikTok รองลงมาคือ Instagram และ YouTube ตามลำดับ ใกล้เคียงกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเด็กนักเรียนมัธยมปลายภาคใต้ที่ใช้ Instagram มากที่สุด²¹ แต่แตกต่างกับเด็กวัยรุ่นในต่างประเทศที่ใช้ WhatsApp มากที่สุด^{26,28,29} ส่วนการรับรู้การใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อผลการเรียน เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียน ร้อยละ 54.47 สัมพันธ์กับการศึกษาในนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่คิดว่าการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียน²⁵ ความถี่ของการเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน 3 – 4 ครั้ง/เดือนและมากกว่า 4 ครั้ง/เดือน เท่ากันคือร้อยละ 32.52 แตกต่างจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากที่สุดคือนาน ๆ ครั้ง²⁵

ผลการศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Addiction: SMA) ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ เสี่ยงต่อการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ในต่างประเทศ ที่พบว่านักเรียนมัธยมส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าตนเองติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับปานกลาง⁵ และในประเทศไทยทั้งเด็กนักเรียนมัธยมและนักศึกษาปริญญาตรีที่มีระดับการติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับปานกลาง^{25,35,36} ผลการศึกษาเปรียบเทียบการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับต่างกัน พบว่า เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนมัธยมระดับอำเภอ และโรงเรียนมัธยมระดับจังหวัดมีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบภายหลัง (Post hoc tests) ที่พบว่า เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส แตกต่างกับการติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับอำเภอ และเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับอำเภอติดสื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกับโรงเรียนระดับจังหวัดนั้น เนื่องจากในโรงเรียนระดับอำเภอมีการควบคุมการใช้โทรศัพท์ของนักเรียนโดยให้เก็บโทรศัพท์มือถือในขณะเข้าชั้นเรียน ในขณะที่โรงเรียนระดับอื่นไม่ได้ควบคุมการใช้โทรศัพท์ของเด็ก สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนในเมืองติดสื่อสังคมออนไลน์มากกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ³⁷

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Addiction: SMA) กับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction: SI) ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาพบว่า การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางลบกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ระดับสูงมาก ($r = -.849$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ติดเกมออนไลน์ระดับสูงจะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนในชีวิตจริงน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ³⁸ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางลบกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ระดับสูง²⁵ ซึ่งเป็นผลจากการใช้เวลากับสื่อสังคมออนไลน์นาน ๆ จะทำให้บุคคลแยกตัวออกจากสังคมปกติมากขึ้น³⁹ หรือมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนรอบข้างลดลง³⁸ รวมทั้งมีปฏิสัมพันธ์กับคนในครอบครัวในโลกความจริงลดลง⁴⁰

ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์กับผลการเรียน พบว่า การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำกับผลการเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.105, p = .111$) สัมพันธ์กับการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า การติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลการเรียนของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ระดับต่ำ ($r = -.113$)³⁷ และผลการศึกษาในนักศึกษาระดับปริญญาตรีก็พบว่าการศึกษาการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำมากกับผลการเรียน²⁵ เนื่องจาก การศึกษาในปัจจุบันเน้นให้นักเรียนนักศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ดังนั้นการใช้เวลากับสื่อออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ตจึงไม่ส่งผลกระทบกับผลการเรียน รวมทั้งทัศนคติของเด็กรุ่นใหม่ทั้งเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความรู้สึว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่ส่งผลกระทบต่อผลการเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดนครราชสีมา มีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ระดับเสี่ยงต่อการติดสื่อสังคมออนไลน์ปานกลาง การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระดับปานกลาง ผลการเรียนรู้ในระดับดีมาก การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางลบกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในระดับสูงมาก และไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน แต่การเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนต่างระดับกันมีความแตกต่างกันโดย เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส มีการติดสื่อสังคมออนไลน์สูงกว่าเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับอำเภอ และเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับอำเภอมีการติดสื่อสังคมออนไลน์ต่ำกว่าเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับจังหวัด ในขณะที่เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสมักมีการติดสื่อสังคมออนไลน์ไม่ต่างกับเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนระดับจังหวัด

ข้อจำกัดการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดกรมสามัญศึกษาของรัฐบาลเท่านั้น จึงอาจจะไม่เป็นตัวแทนของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมด ยังขาดข้อมูลส่วนของเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนด้วย นอกจากนี้บางโรงเรียนจะจำกัดสิทธิในการใช้อุปกรณ์สื่อสาร เช่น ไอแพด (iPad) หรือแท็บเล็ต (Tablet) หรือสมาร์ตโทรศัพท์ (Smartphone) ในขณะที่โรงเรียนทำให้เด็กนักเรียนกลุ่มนี้ไม่ได้มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการศึกษา ควรส่งเสริมการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้เด็กนักเรียนมัธยมศึกษา สามารถเลือกใช้ความรู้จากสื่อออนไลน์ที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์
2. ด้านการวิจัย ควรมีการศึกษาเรื่องการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ในกลุ่มเด็กนักเรียนทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอาชีวศึกษา ทั่วประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลการใช้สื่อสังคมออนไลน์ครอบคลุมในเด็กนักเรียนในประเทศไทย ควรศึกษาการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กไทย ที่อยู่ในวัยเรียน (อายุ 6 – 12 ปี) เนื่องจากมีรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่พบว่าเด็กที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีอายุน้อยลงกว่าในอดีต โดยเด็กที่อายุ 6 ปี เริ่มใช้สื่อสังคมออนไลน์มากขึ้นถึงแม้ว่า สื่อสังคมออนไลน์แต่ละแพลตฟอร์ม (Platforms) จะกำหนดให้คนที่อายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไปจึงจะสามารถสมัครเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ แต่สื่อต่าง ๆ เหล่านั้นไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องจึงทำให้มีเด็กที่อายุน้อยลงใช้สื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น รวมทั้งการที่ผู้ปกครองไม่ตระหนักถึงผลเสียของการใช้สื่อสังคมออนไลน์จะส่งผลกระทบต่อเด็กพยาบาลควรศึกษาปัจจัยทำนายการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาและมีการเก็บข้อมูลให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศไทย

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวิจัยนี้ และที่สำคัญ ผู้วิจัยขอขอบคุณเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่เป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัยนี้ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวที่อนุญาตให้ทีมวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จ

References

1. Woodward M. Social media addiction statistics for 2025 [Internet]. United Kingdom: 2025 [update 2025 Mar 14; cited 2025 Mar 16]. Available from: <https://www.searchlogistics.com/learn/statistics/social-media-addiction-statistics/>
2. Kumar N, Ruby D. Social media addiction statistics (2025) - facts & trends [Internet]. California: 2024 [update 2024 Dec 20; cited 2025 Mar 16] Available from: <https://www.demandsage.com/social-media-addiction-statistics/>
3. Wallace J. Teens and Social Media Addiction [Internet]. USA: 2025 [cited 2025 Mar 16]. Available from: <https://shepherdshillacademy.org/common-teen-issues/teens-social-media-addiction/>
4. Petcharavej Hospital. Social addiction [Internet]. Bangkok: [publisher unknown]; 2021 [cited 2025 Feb 16]. Available from: https://www.petcharavejhospital.com/th/Article/article_detail/Social-Addiction-Affects-Mental-Health (in Thai)
5. Sari ES, Terzi H, Şahin D. Social media addiction and cognitive behavioral physical activity among adolescent girls: a cross-sectional study. *Public Health Nursing*. 2025;42(1):61-9. doi:10.1111/phn.13446
6. Parasin N, Seeharach K. The impact of smartphone texting on gait speed in adolescent. *Srinagarind Medical Journal*. 2021;36(1):77-81. (in Thai)
7. Chanpeen S, Pornnoppadol C, Vasupanrajit A, Na Ayudhya QD. An assessment of the validity and reliability of the social-media addiction screening scale (S-MASS). *Siriraj Medical Journal*. 2023;75(3):167-80.
8. Salari N, Zarei H, Hosseinian-Far A, Rasoulpoor S, Shohaimi S, Mohammadi M. The global prevalence of social media addiction among university students: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Public Health*. 2023;33:223-36. doi:10.1007/s10389-023-02012-1
9. Hilliard J. Social media addiction [Internet]. Arkansas: Addiction Center; 2025 [update 2025 Mar 14; cited 2025 Mar 16]. Available from: <https://www.addictioncenter.com/behavioral-addictions/social-media-addiction/#:~:text=>
10. Miller S. The addictiveness of social media: How teens get hooked [Internet]. Australia: 2022 [update 2022 Jun 3; cited 2025 Mar 16] Available form: <https://www.jeffersonhealth.org/your-health/living-well/the-addictiveness-of-social-media-how-teens-get-hooked>
11. Phamontri P. The development of creative drama to enhance the social interaction of youth: A case study of youth in Sub-sin 26-7 community building, Klong Toey, Bangkok [Thesis]. Nakhon Nayok: Srinakharinwirot University; 2019. (in Thai)
12. Ngerthaworn SC. Social interaction by social network: A case study of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University students. *Narkkhabut Paritat Journal*. 2020;12(1):77-85. (in Thai)

13. Senapeng K. Behavior of Thai teenagers today: The case of students in Maha Sarakham Province. *Journal of Sustainable Social Development*. 2023;1(2):15-28. (in Thai)
14. Liwweha S, Petchroj L. The administration of educational opportunity expansion school using information technology base under Nonthaburi primary educational service area office. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*. 2022;8(1):256-71. (in Thai)
15. Sumen A, Evgin D. Social media addiction in high school students: a cross-sectional study examining its relationship with sleep quality and psychological problems. *Child Indicators Research*. 2021;14:2265-83. doi:10.1007/s12187-021-09838-9
16. Çağlar S, Kesgin MT. The influence of sleep education supported and unsupported with social media reminders on the sleep quality in adolescents aged 14–18: a three-center, parallel-arm, randomized controlled study. *Sleep and Breathing*. 2024;28:2581-90. doi:10.1007/s11325-024-03138-6
17. Bilgin M, Şahin I, Togay A. Social media addiction in adolescents and parent-adolescent relationship. *Education and Science*. 2020;45:263-81. doi:10.15390/EB.2020.8202
18. Riaz S, Anjum F, Soomro LA. Effect of social media addiction on the wellbeing of adolescents. *International Journal of Contemporary Issued in Social Sciences*. 2024;3(1):242-50.
19. Can Y. Social media addiction and loneliness of high school students. *Advances in Mobile Learning Educational Research*. 2023;3(2):893-902. doi:10.25082/AMLER.2023.02.016
20. Duzenli O, Ugur-Erdogmus F, Korkmaz O, Cakir R. An investigation of high school students' social media use, internet addiction and self-confidence levels. *International Journal of Technology in Education*. 2023;6(4):593-619. doi:https://doi.org/10.46328/ijte.521
21. Muanjan M, Tangwongchai S. Social media addiction and self-esteem of high school students in Hat Yai municipality, secondary educational service area office 16, Thailand. *Chulalongkorn Medical Journal*. 2022;66(4):441-8. doi:10.58837/CHULA.CMJ.66.4.8
22. Tangmunkongvorakul A, Musumari PM, Tsubohara Y, Ayood P, Srithanaviboonchai K, Techasrivichien T, et. al. Factors associated with smartphone addiction: A comparative study between Japanese and Thai high school students. *PLOS ONE*. 2020;15(9):e0238459. doi:https://doi.org/10.1371/journal.pone0238459
23. Simsek A, Elciyar K, Kizilhan T. A comparative study on social media addiction of high school and university students. *Contemporary Educational Technology*. 2019;10(2):106-19. doi:https://doi.org/10.30935/cet.554452
24. Aslan I, Polat H. Investigating social media addiction and impact of social media addiction, loneliness, depression, life satisfaction and problem-solving skills on academic self-efficacy and academic success among university students. *Frontiers in Public Health*. 2024;12:1-14. doi:10.3389/fpubh.2024.1359691

25. Piasai K, Khaobunmasiri S, Moentano P, Phakayaem K, Ainli S, et al. The correlations between social media addiction, social interaction, and academic performance among undergraduate students at Suranaree university of technology. *Journal of Nursing and Therapeutic Care*. 2025;43(2):1-14 e277655. (in Thai)
26. Prapas P, Saijunjam J, Subhamedhi S, Rajpariyattivimol P, Apiyano A, Chueaphruan J, Vathakaew P. Prevention on the youth's aggressive behaviors with the direction in left to reduce family problems in the lower northeastern region. *Payap University Journal*. 2019;29(1):143-152. (in Thai)
27. American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. 2013.
28. Kalayasiri R. Addiction [Internet]. Bangkok: Psychiatry Faculty of Medicine Chulalongkorn University; 2019 [cited 2025 Mar 16] Available from: <https://cads.in.th/cads/content?id=75#:~:text=> (in Thai)
29. Thung-jan S, Sermsiri S, Jermjitpornchai S, Rattanametawee W, Suraphee S. A study on the effects of using social media on the risk of depression and suicidal ideation for the case study of high school students of the extra-large schools in Mueang Maha Sarakham District. *Journal of Man and Society*. 2022;8(1):149-65. (in Thai)
30. Talaue GM, AlSaad A, AlRushaidan N, AlHugail S. The impact of social media on academic performance of selected college students. *International Journal of Advanced Information Technology*. 2018;8(4/5):27-35.doi:10.5121/ijait.2018.8503
31. Yamane T. Statistics, an introductory analysis. 2nd Ed. New York. Harper and Row; 1967.
32. Avcı A, Ünal AS. Assessment of internet and social media addiction levels in adolescents aged 12-18 years by nurses: A multicenter cross-sectional study. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*. 2024;37(4):e70004. doi:10.1111/jcap.70004.
33. Sarialioğlu A, Oluç T. The relationship between social media addiction and perceived stress in adolescents. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*. 2024;37(4):e70004. doi:<https://doi.org/10.1111/jcap.70000>
34. Abdul-Latif CA, Maabobr Kor, JA, Stephen N. Social media addiction and its impact on University of Cape Coast distance education students' academic achievement. *Journal of Education, Society and Behavioural Science*. 2024;37(6):105-18. doi:10.9734/jesbs/2024/v37i61332
35. Kulsawat T, Narkwatchara P. Factors affecting social media addiction of undergraduate students in the eastern region university. *Journal of MCU Nakhondhat*, 2021;8(10):1-15.
36. Parasin N, Seeharach K. The impact of smartphone texting on gait speed in adolescent. *Srinagarind Medical Journal*. 2021;36(1):77-81. (in Thai)

37. Sarkar N. Social media addiction and academic achievement of secondary level school students. International Journal for Multidisciplinary Research. 2023;5(5):1-9. doi:10.36948/ijfmr.2023.v05i05.7895
38. Yang SY, Wang YC, Lee YC, Lin YL, Hsieh PL, Lin PH. Does smartphone addiction, social media addiction, and/or internet game addiction affect adolescents' interpersonal interactions? Healthcare. 2022;10(5):963. doi:https://doi.org/10.3390/healthcare10050963
39. Sutikno H, Basit A. The impact of social media use on social interaction of students of the faculty of medicine, Jenderal Soedirman University. International Journal of Social Science Education Communication and Economics. 2023;2(2):227-82. doi:https://doi.org/10.54443/sj.v2i2.136
40. Azzaakiyyah HK. The Impact of Social Media Use on Social Interaction in Contemporary Society. Technology and Society Perspectives. 2023;1(1):1-9. doi:https://doi.org/10.61100/tacit.v1i1.33